

Historia działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza – Jubileusz 10-lecia 2008-2018

Początki działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza sięgają roku 2006, początkowo jako Lokalna Grupa Działania z Międzyrzecza, która została laureatem konkursu „Rzeczpospolita Internetowa” organizowanego przez fundację grupy Telekomunikacja Polska oraz ONZ-owską agendę ds. rozwoju UNDP.

Program „Rzeczpospolita Internetowa” to ogólnopolski program grantowy dla społeczności lokalnej z gmin wiejskich, którego celem jest budowanie społeczeństwa informacyjnego poprzez nowoczesną edukację oraz aktywizację mieszkańców polskiej wsi. Misją programu jest wyrównanie szans życiowych, zawodowych i edukacyjnych na terenach słabych ekonomicznie oraz kreowanie postaw obywatelskich i budowanie społeczeństwa informacyjnego poprzez wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi (takich jak Internet).

Przygotowany w Międzyrzeczu projekt „Popularyzacja wartości regionalnych i kulturowych oraz tradycji i gwary Śląska Cieszyńskiego z wykorzystaniem zbiorów Izby Regionalnej w Międzyrzeczu Górnym” miał na celu przeprowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży, stworzenie serwisu internetowego oraz publikacji o Międzyrzeczu, a także wykonanie nowej ekspozycji Izby Regionalnej w budowanej Chacie Ośrodka Kultury Regionalnej. W merytorycznej części projektu szczególnie duży nacisk położony został na ochronę i promocję wartości kulturowych naszego regionu, integrację społeczną mieszkańców oraz rozwijanie postaw ekumenicznych wśród wyznawców religii katolickiej i ewangelickiej.

Międzyrzeczki projekt został bardzo wysoko oceniony. W konkursie ogólnopolskim na 644 złożone wnioski znalazł się wśród 70 laureatów (w tej grupie było tylko 5 laureatów z całego województwa śląskiego). Otrzymał maksymalną kwotę dofinansowania – 50 000 zł i znalazł się w grupie 12 projektów w Polsce, które otrzymały tak duże środki. Dodatkowo Lokalna Grupa Działania z Międzyrzecza otrzymała sprzęt multimedialny oraz 15 komputerów o wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Efektom jej pracy było m.in. wykonanie nowej ekspozycji Izby Regionalnej w „Chacie Międzyrzecze”, utworzenie serwisu internetowego oraz wydanie książki o Międzyrzeczu.

Postanowiono, że wspólna działalność będzie prowadzona nadal już w ramach Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza. Decyzję tę podjęto na zebraniu założycielskim w dniu 16 kwietnia 2007 roku wtedy podjęto uchwałę o założeniu Stowarzyszenia, którego pełna nazwa brzmi „Stowarzyszenie Przyjaciół Międzyrzecza” z siedzibą w Międzyrzeczu Górnym 511 („Chata Międzyrzecze”).

Członkowie założyciele to: Krzysztof Wieczerzak, Leszek Mroczo, Tomasz Osuch, Władysława Fedyczkowska, Genowefa Kopeć, Maria Iskrzycka, Grażyna Biernot, Małgorzata Drzewicka, ks. Witold Grzomba, ks. Andrzej Dyczek, Otton Wiśniański, Henryk Kozik, Henryk Francuz, Janusz Pierzyna, ks. Jan Lech Klima, ks. Stanisław Śmietana, Elżbieta Szczyrbowska, Jadwiga Wiśniańska, Iwona Ornowska-Osuch, Barbara Mroczo, Bogusław Adamczyk, Zofia Wieczerzak, Barbara Jurzak, Zbigniew Jurzak.

W dniu 18 czerwca 2008 roku Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej dokonał rejestracji Stowarzyszenia. Zostało ono wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem

0000308327. Oznacza to, że Stowarzyszenie Przyjaciół Międzyrzecza w pełni rozpoczęło swoją działalność.

Władze Stowarzyszenia

I kadencja 2008 – 2012

Zarząd Stowarzyszenia:

- Krzysztof Wieczerzak – prezes
- Genowefa Kopeć – wiceprezes
- Leszek Mroczo – wiceprezes
- Władysława Fedyczkowska – sekretarz
- Tomasz Osuch – skarbnik
- ks. Andrzej Dyczek – członek zarządu
- ks. Witold Grzomba – członek zarządu
- Maria Iskrzycka – członek zarządu
- Elżbieta Szczyrbowska – członek zarządu

Komisja Rewizyjna:

- Zbigniew Jurzak – przewodniczący
- Małgorzata Drzewicka – zastępca przewodniczącego
- Grażyna Biernot – członek komisji

II kadencja 2012 – 2016

Zarząd Stowarzyszenia:

- Krzysztof Wieczerzak – prezes
- ks. Witold Grzomba – wiceprezes
- śp. Leszek Mroczo – wiceprezes, do XII 2014 roku,
później Barbara Mroczo – wiceprezes
- Tomasz Osuch – skarbnik
- Danuta Polak – sekretarz

- Maria Głuc-Mrzyk – członek zarządu
- Janusz Kędziora – członek zarządu
- Bogdan Mańdok – członek zarządu
- Jacek Paździor – członek zarządu

Komisja Rewizyjna:

- Małgorzata Drzewicka – przewodnicząca
- Stanisław Cypcer – zastępca przewodniczącego
- Ewa Beruś – członek komisji

III kadencja 2016 – 2020

Zarząd Stowarzyszenia:

- Krzysztof Wieczerzak – prezes
- Barbara Mroczo – wiceprezes
- Janusz Kędziora – wiceprezes
- Joanna Czarniecka – skarbnik
- Danuta Polak – sekretarz
- Maria Głuc-Mrzyk – członek zarządu
- Tomasz Osuch – członek zarządu
- Jacek Paździor – członek zarządu
- Ewa Beruś – członek zarządu

Komisja Rewizyjna:

- Agnieszka Karolewicz – przewodnicząca
- Bernadeta Łuszczewska-Gruszka – zastępca przewodniczącego
- Krzysztof Czader – członek komisji

Głównym celem naszego Stowarzyszenia jest wykorzystanie społecznej energii mieszkańców do wszechstronnego rozwoju Międzyrzecza. Aby tę energię wspierać, staramy się pozyskiwać fundusze z różnych źródeł, m.in. z realizacji grantów unijnych, projektów gminnych i powiatowych. Otrzymane dotacje zewnętrzne połączone z pracą członków Stowarzyszenia pozwalają nam na prowadzenie aktywnej działalności i włączanie się w życie kulturalne i społeczne Międzyrzecza, gminy Jasienica i powiatu bielskiego.

W okresie 10 lat działalności zrealizowaliśmy 35 grantów unijnych, gminnych i powiatowych oraz z Unijnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na łączną kwotę 514 231,50 złotych.

Podjmujemy szereg działań z zakresu kultury, kultywowania tradycji regionalnej, organizacji ciekawych spotkań i konkursów, działalności z zakresu ekologii i ochrony środowiska a także szeroko pojętej działalności wydawniczej.

Efektem 10 lat pracy Stowarzyszenia jest wydanie 9 publikacji książkowych, w tym książka „Międzyrzecze”, dwa albumy o Międzyrzeczu będące zwieńczeniem przeprowadzonych przez SPM konkursów fotograficznych, dwa tomy literatury poety ludowego, pełniącego przez szereg lat funkcję organisty i kierownika szkoły w Międzyrzeczu – Walentego Krząszcza, folder „Izby Regionalne w powiecie bielskim”, „Inwentarz oraz Kronika Parafii i Kościoła pw. św. Marcina w Międzyrzeczu 1522-1939” oraz uczestniczyliśmy w opracowaniu i wydaniu książki „Zabytki Międzyrzecza i Ligoty”. Publikacja została wydana przez Parafię Rzymsko-Katolicką z Międzyrzecza dzięki dotacji ze środków Unii Europejskiej.

W dniu dzisiejszym przekazujemy Państwu kolejną publikację wydaną z okazji 10 lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza dzięki pomocy finansowej Wójta Gminy Jasienica Janusz Pierzyny.

W tym miejscu chciałbym podziękować Barbarze Mroczo, Januszowi Kędziora oraz Krzysztofowi Wydra za pomoc w opracowaniu niniejszej publikacji i przedstawienie wydarzeń oraz ludzi tworzących i kształtujących nasze Stowarzyszenie

W przygotowaniu jest obecnie projekt wniosku do LGD Ziemia Bielska „Międzyrzecze – dzieje miejscowości od założenia do czasów współczesnych” – wartość projektu ogółem 63 257,50 zł w tym dotacja 47 500 zł, udział własny 15 757,50 zł. Czekamy na weryfikację wniosku przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego i podpisanie umowy o dofinansowaniu.

Prowadzimy działalność edukacyjną dla mieszkańców, zorganizowaliśmy bezpłatne szkolenia oraz kurs języka angielskiego, obsługi komputera i internetu, prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz obsługi pojazdów i maszyn. Projekty w tym zakresie zrealizowaliśmy w partnerstwie z Centrum Kształcenia Zawodowego Stanisław Cypcer.

Od wielu lat prowadzimy w okresie letnim internetowy monitoring gniazda bociana białego na wieży starej remizy strażackiej a w okresie zimowym monitoring dokarmiania ptaków.

Projekt monitoringu wpisuje się w naszą działalność proekologiczną; oprócz niego przeprowadzaliśmy nasadzenie drzewostanu i krzewów, edukację dendrologiczną dzieci oraz wieszanie budek lęgowych dla ptaków. Grupa ornitologiczna prowadzi obserwację ptactwa i włącza się w europejskie dni liczenia ptaków.

Udało nam się w szerokim zakresie zintegrować mieszkańców do wspólnego działania poprzez inicjowanie wydarzeń realizowanych jednocześnie przez wiele organizacji.

Wypracowaliśmy dobrą współpracę z organizacjami społecznymi działającymi w Międzyrzeczu – są nimi: Ochotnicza Straż Pożarna MG, Rada Sołecka MG, Koło Gospodyń Wiejskich, Koło Emerytów i Rencistów, PCK, Koło Myśliwskie „Hubertus”.

Dobra współpraca łączy nas również ze Starostwem Powiatowym wraz ze starostą Andrzejem Płonką, Lokalną Grupą Działania Ziemia Bielska, Gminą Jasienica z Wójtem Januszem Pierzyną i Gminnym Ośrodkiem Kultury, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym, Parafiami Katolicką

i Ewangelicko-Augsburską wraz z Chórem Parafialnym, Zespołem „Andromeda” Małgorzaty i Józefa Jęczko, Zespołami Międzyrzeczanie, Dudoski, Blachkapela jak również międzyrzeckimi przedsiębiorcami, m.in. CKZ Stanisław Cypcer, InstallNet Media Dariusz Lorenz, Webcamera, Camar, Gospodarstwo Rolne Beata i Andrzej Zmełty, Usługi Informatyczne Łukasz Mroczo, Krzysztof Wydra, Józef Łopacki, ElInstal Arkadiusz Konopka, Rodzinne Przedszkole „Marcinek”.

Wspólnymi siłami zorganizowaliśmy w Międzyrzeczu wiele ciekawych wydarzeń. W 2012 r. „Historia haftem malowana” na 120 lat OSP Międzyrzecze Górne, w ramach której prezentowana była w naturalnej wielkości haftowana replika obrazu Jana Matejki „Bitwa pod Grunwaldem” oraz inne hafty. Wystawę zwiedziło ponad 15 000 osób i odbiła się ona szerokim echem w całym regionie, uzyskując bardzo wysokie oceny zwiedzających oraz mediów regionalnych i lokalnych. Relacje z wystawy ukazały się w wielu tytułach prasowych, radiowych i telewizyjnych w kraju.

Od 2013 roku trzykrotnie współorganizowaliśmy na Starej Prochowni imprezę plenerową „Przystanek ProchOFFnia”. Każdorazowo mieszkańcy mogli podziwiać paradę motocyklową i starych samochodów oraz uczestniczyć w cyklu koncertów rockowych. Wystąpiły u nas m.in. grupy TSA, DŻEM, PIERSI, KSU, Nocna Zmiana Bluesa i inne.

Bardzo ciekawym wydarzeniem była impreza „Powrót do Przeszłości”, współrealizowana przez nasze stowarzyszenie, GOK, Zespół Szkolno-Przedszkolny i organizacje społeczne Międzyrzecza oraz LGD Ziemia Bielska. Patronat honorowy nad imprezą sprawowali Wójt Gminy Jasienica Janusz Pierzyna i Starosta Bielski Andrzej Płonka.

Zaproponowaliśmy przybyłej publiczności przeniesienie w dawne czasy i zapoznanie się z życiem na naszym terenie w przeszłości. Były więc walki rycerskie, zabawy plebejskie oraz średniowieczne tańce. Była sztuka rzemiosła garncarskiego, łuczniczego i kowalskiego a nawet walka zbójnicka. Były zawody OSP w stylu retro, konkurs klepania kosy i młócenia zboża cepami, konkurs na najsmaczniejszą dawną potrawę, była wystawa starych narzędzi rolniczych. Będzińscy kuglarze zachwycili na koniec publiczność tańcem ognia, a wszystko to okraszone było pięknymi strojami, obrazami malarskimi, przyśpiewkami zespołu regionalnego Międzyrzeczanie oraz inscenizacją młodych aktorów z GOK.

Tradycją Stowarzyszenia stało się organizowanie Rodzinnych Rajdów Rowerowych urokliwymi trasami Międzyrzecza. Cieszą się one bardzo dużym zainteresowaniem i uczestniczą w nich całe rodziny – Dziadkowie, Rodzice i Dzieci.

Dla dobrej integracji mieszkańców każdego roku organizujemy Biesiadę Andrzejkową, na której oprócz naszych mieszkańców bawią się goście z okolicznych miejscowości.

Poprzez naszą działalność staramy się promować na zewnątrz nasze Międzyrzecze a jednocześnie w zakresie działań wewnętrznych promujemy zachowania o charakterze prospołecznym, kulturowym, integracyjnym i ekumenicznym.

Siedzibą a zarazem miejscem wielu organizowanych przez nas imprez jest wybudowana ze środków unijnych i gminnych Chata Międzyrzecze.

W Chacie lub przed nią odbywają się inscenizacje i przedstawienia teatralne, organizujemy dla mieszkańców różne wystawy (najważniejsza to wystawa Izby Regionalnej, wystawy twórczości malarskiej, ludowej, wystawy fotograficzne, obchody 50-lecia śmierci Walentego Krzyszczaka).

W Chacie w roku 2010 odbyło się spotkanie obecnych i byłych Międzyrzeczan. Miało ono charakter ekumeniczny – przybyli na niego mieszkańcy wyznania katolickiego i ewangelickiego.

Tradycją są też spotkania z ciekawymi ludźmi: podróżnikami, artystami, historykami, poetami oraz politykami. Gościli u nas m.in.: dr Małgorzata Kiereś, dr Jerzy Polak, mgr Halina Szotek, Marian Dembiniok, prof. Jerzy Buzek, Rafał Muchacki, Jan Olbrycht, podróżnicy Wojciech Ilkiewicz i Wioletta Hutnik, misjonarz z Boliwii o. Jan Kukła, misjonarka z Kamerunu Siostra Benigna Tkocz, profesor Marek Uglorz, Bracia Golcowie z fundacją, Juliusz Wątroba, Florian Kohut, Jan Chmiel, Jacenty Ignatowicz, artyści Piwnicy pod Baranami

W Chacie Międzyrzecze organizujemy warsztaty tematyczne (m.in. plecenia wieńców, pieczenia kołaczy i innej sztuki kulinarnej), warsztaty haftu i fotografowania a także festyny rodzinne, koncerty, konkursy, spotkania opłatkowe i obrzędy dożynkowe.

Działania w tym zakresie to wyraz naszej dbałości o kulturę, tradycję i gwarę Śląska Cieszyńskiego, w tym popularyzację wartości regionalnych, tradycję i historię Międzyrzecza.

Nasze Stowarzyszenie było jednym z patronów medialnych wyprawy rowerowej „Zakręcamy po Marzenia” ze Szczyrku do Santiago de Compostela czterech studentów, w tym mieszkanki Międzyrzecza Górnego Marty Pasierbek.

W 2016 roku podczas Świątowych Dni Młodości nasze Stowarzyszenie wraz z parafią katolicką podejmowało w Chatce i na Starej Prochowni grupę młodzieży z Francji.

Staramy się zaszczepiać wśród mieszkańców uczucia patriotyczne. Każdego roku w Chacie Międzyrzecze 11 listopada organizujemy Wieczory Patriotyczne połączone z występami dzieci oraz wspólnym śpiewem pieśni patriotycznych.

Szczególnie dużą pomoc w tym temacie otrzymujemy od dr Jerzego Polaka, który wygłosił w chatce szereg ciekawych prelekcji historyczno-patriotycznych oraz bierze czynny udział w opracowywaniu naszych publikacji.

Jako Stowarzyszenie braliśmy też udział w ekumenicznym nabożeństwie dla uczczenia ofiar katastrofy Smoleńskiej. Nasze Stowarzyszenie było inicjatorem i fundatorem odtworzenia tablic upamiętniające poległych w czasie I Wojny Światowej międzyrzeczan. Podobne tablice umieszczone były w nieistniejącym już drewnianym kościele św. Marcina, a odtworzone zostały z okazji przypadającej setnej rocznicy wybuchu I Wojny Światowej i poświęcone 11 listopada 2014r podczas obchodów Święta Niepodległości przez ks. Bp. Tadeusza Rakoczego.

Nasze Stowarzyszenie podejmowało również działania charytatywne. W roku 2008 wspólnie

z OSP oraz Radą Sołecką zorganizowaliśmy przy Chacie Międzyrzecze festyn z pokazami gaszenia pożaru, tresury psów policyjnych oraz pokazu bojowego grupy antyterrorystycznej z udziałem tych zwierząt.

Dochód z festynu został przeznaczony na rehabilitację rannego w wypadku policjanta.

W roku 2017 wspólnie z parafią katolicką przeprowadziliśmy w Międzyrzeczu zbiórkę darów dla poszkodowanych w nawałnicy mieszkańców sołectwa Dzedno w północnej Polsce. Poprzez te działania chcemy świadczyć o tym, że nie można pozostawać obojętnym w obliczu czyjegoś nieszczęścia.

Ofiarność mieszkańców i zaangażowanie okazały się nie tylko skuteczne, ale także utwierdziły nas wszystkich w przekonaniu, że w trudnych chwilach mieszkańcy, którzy ucierpieli i ponieśli dotkliwe szkody materialne, mogą liczyć na solidną i bezinteresowną pomoc, która pomaga przetrwać nawet najtrudniejsze chwile.

Za działalność na polu kultury, w tym działalność wydawniczą nasze Stowarzyszenie otrzymało wyróżnienie Starosty Bielskiego.

W 2010 roku prowadzony przez nasze Stowarzyszenie serwis internetowy został laureatem konkursu „Piękna Wieś Województwa Śląskiego” w kategorii "Najlepszy serwis internetowy sołectwa", prowadzony przez śp. Leszka Mroczko a obecnie przez Jacka Paździora, zaś Międzyrzecze Górne otrzymało w tym konkursie wyróżnienie w kategorii "Najpiękniejsza wieś".

Wypracowany w Międzyrzeczu model współpracy w pozyskiwaniu środków unijnych i innych dotacji budzi uznanie u wielu odwiedzających nas gości i często jest przywoływany jako przykład godny naśladowania.

Sprawdza się u nas powiedzenie, że „wspólna praca ludzi dobrej woli wsparta finansowo przez ludzi dobrego serca przynosi dobre efekty.

Szanowni Państwo!

Przedstawiając krótką historię Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza chcemy, aby była ona źródłem informacji o Stowarzyszeniu, ocalała od zapomnienia fakty i wydarzenia, a także przedstawiła ludzi, których zaangażowanie oraz chęć społecznego działania tworzyły jego historię.

Cieszymy się, że udaje nam się realizować założone na początku cele, a więc przede wszystkim praca na rzecz rozwoju Międzyrzecza, pielęgnowanie tradycji i historii naszej miejscowości, popularyzacja wartości regionalnych i kulturowych oraz tradycji i gwary Śląska Cieszyńskiego. Dla mieszkańców nasze Stowarzyszenie pozostawia szereg publikacji książkowych, które mogą być dla nich źródłem wiedzy historycznej i obecnej o miejscu, w którym żyją. Promujemy także działania na rzecz ochrony środowiska oraz zachowania o charakterze prospołecznym, kulturowym, integracyjnym, patriotycznym i ekumenicznym.

Nasza działalność opiera się wyłącznie na pracy społecznej wielu osób, które pokochały Międzyrzecze i pragną zachować dziedzictwo dla przyszłych pokoleń. Działalność Stowarzyszenia ma za zadanie jednoczyć nasze środowisko, poprzez współpracę z lokalnymi organizacjami społecznymi, religijnymi oraz samorządem.

W tym miejscu dziękuję przede wszystkim członkom Zarządów poszczególnych kadencji oraz wszystkim członkom, szczególnie tym, którzy brali udział w realizacji wszystkich projektów realizowanych przez Stowarzyszenie.

Dziękuję sympatykom czynnie wspierającym nasze działania, które odświeżają naszą historię, tradycję i patriotyzm.

Ze szczególną wdzięcznością wspominam śp. Leszka Mroczo, który był jednym z inicjatorów powstania Stowarzyszenia, współautorem wniosków unijnych i gminnych odpowiadającym za ich realizację i rozliczenie, administratorem serwisu internetowego Międzyrzecza, pomysłodawcą i wykonawcą wielu projektów kulturalnych oraz osobą biorącą udział w realizacji wszystkich publikacji wydanych przez Stowarzyszenie.

Dziękuję Wójtowi Gminy Jasienica Januszowi Pierzynie za wsparcie naszych działań oraz pomoc finansową przy wydawaniu publikacji i innych projektów oraz Radzie Gminy Jasienica

Na zakończenie pragnę podziękować również wszystkim, którzy poprzez swoją pracę oraz wsparcie finansowe pomagali i pomagają nam w prowadzeniu tak bogatej i różnorodnej działalności, wszystkim organizacją społecznym Międzyrzecza, naszym dobrodziejom i sponsorom za każdą pomoc przekazaną na rzecz Stowarzyszenia i Międzyrzecza, dziękuję księdzu Witoldowi Grzombie oraz księżą parafii katolickiej i ewangelickiej z Międzyrzecza za wsparcie duchowe i integracyjne w działaniach na rzecz Stowarzyszenia, dr Jerzemu Polak za pomoc w opracowaniu naszych publikacji. To między innymi dzięki naszej pracy nasza wieś tak wspaniale się rozwija.

Dziękując za dotychczasowe dokonania, życzę jednocześnie wytrwałości w realizacji obecnych i przyszłych zamierzeń oraz sił i motywacji do podejmowania kolejnych wyzwań.

Niech te słowa wypisane na sztandarze „**wiara, tradycja i patriotyzm**” przyświecają Nam każdego dnia, i będą motywem Naszej codziennej służby całemu społeczeństwu przez następne dziesięciolecia.

Krzysztof Wieczerzak

Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Międzyrzecza